

Möcüzə və sənətin hədiyyəsi olan 110 yaşlı "Əsgər atası"

Bir versiyaya görə, o, Bakıda doğulub

"Deyirlər ki, dahi fiziklər, riyaziyyatçılar o zaman öz məqsədlərinə çatırlar ki, öz formulları ilə üzbuüz qalırlar, yaşam tərzlərindən uzaqlaşırırlar. Biz incəsənət adamları da - səhnədə və ya çəkiliş meydanında kamera, rejissorlarla və aktyorlarla işləyərkən həmin fiziklərdən, riyaziyyatçılardan öyrənməliyik.

Öz qəhrəmanımızla ikilikdə qalmağı bacarmalıyıq. Sən və sənətin qəhrəmanının. Öz qəlbinlə və düşüncənlə ciddi müşahidə etməli, qəlbinin səsinə qulaq asmalı, qəhrəmanının qəlbinin səsinə duymalısan. Kim ki, bu yaradıcılığın sirrini tapır, o, həqiqətən xoşbəxtədir. Ona görə xoşbəxtədir ki, bu açar bütün sirli qapıları açır". Kino həvəskarlarına "Əsgər atası" filmindən tanış olan Serqo Zakariadzenin "Teatral həyat" jurnalında yazdığı bu sözlər kino və teatrı özünə sənət seçən və bu sənətə aludə olan insanlar üçün seçdiyin peşəyə vicdan və məsuliyyətlə yanaşmağın əsil nümunəsidir.

"Mən hər şeydən əvvəl, xalq həyatının inceliklərinə borcluyam ki, onları Gürcüstanın kəndlərində müşahidə edə bilmişəm"- de-

mandasının kapitanı olub. Daha sonra o, Tbilisinin məşhur "Dinamo"sunun mərkəz müdafiəçisi kimi tanınıb. Əlbəttə, gürcülərin sevimli komandasında oynamaq hər futbolçuya nəsih olmurdu.

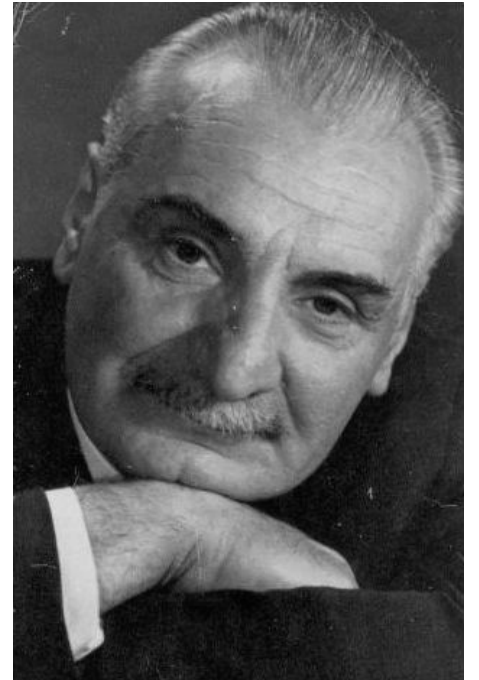
Ancaq Serqonun maraqları həçalanırdı. O, uşaqlığından bəri teatrı ehtirasla sevib. Gəncliyi də, futbolla bərabər çox sevdiyi bu sənətə həsr olunub. Elə ki, Zestafonini Tbilisidən gələn aktyorlar ziyarət edərdi, o, həmişə hansısa rolda oynamaq üçün onlara yalvarırdı.

Tezliklə taleyi onun üzünə güldü. Düzdür, o, ilk olaraq Tbilisi Universitetinin filologiya fakültəsində oxudu, daha sonra - 1926-cı ildə isə Tbilisidəki Ş.Rustaveli adına Dram Teatrına daxil oldu.

rəmanlarının ifadəli xüsusiyyətlərini tapır, asanlıqla həm dramatik, həm xarakterik, həm də komediya rollarını idarə edirdi.

ALLAH TƏRƏFİNDƏN GÖNDƏRİLMİŞ AKTYOR

Serqo Zakariadze ümumdünya şöhrəti qazanan azsayılı gürcü akt-

Zakariadzenin özü isə rolu haqqında "Əgər bu gün mənim Georgi Maxaraşvili rolundakı uğurmdan danışırıqlarsa, mən bunun üçün ilk növbədə xalqıma, onun adət-ənənəsinə borcluyam. Mən həmişə ən ucqar kəndlərimizin də yaşayışını, insanların həyat tərzini yaxından müşahidə etmişəm" deyirdi.

1964-cü ildə çəkilən "Əsgər atası"nın ilk təqdimat mərasimi Moskvada, 1965-ci ildə isə Bakıda keçirilir.

"Əsgər atası"nın baxımlı və təsirli edən məqam ssenaristin filmdəki hadisələrin canlı şahidi olmasıdır. "Ssenari müəllifi Suliko Jqenti Böyük Vətən Müharibəsində baş verən hadisələrin şahidi olub. Filmin bu qədər təsirli olmasında da onun böyük əməyi var. Ancaq filmin çox çətin taleyi olub, dəfələrlə ssenariyə müdaxilə ediblər"- deyə filmin rejissoru bildirdi.

Yaxın illərdə filmin rəngli versiyası da çəkildi. Yeni versiya əvvəlcə Moskvada, sonra Bakıda nümayiş etdirildi. Serqo Zakariadze filmin Moskvada nümayişindən sonra "Ən yaxşı kişi roluna görə" mükafatına və Lenin Komsomolu Mükafatına layiq görüldü. Artıq o, bütün sovet məkanında və filmin nümayiş olunduğu xarici ölkələrdə tanınırdı.

Aktyorun işinə həssas münasibəti vardı. Onun iş günləri dəqiqəsi ilə yazılırdı. Aktyorluğu ilə bərabər, 1955-60-cı illərdə Serqo Tbilisi Teatr İnstitutunda səhnə danışığında dərslər deyirdi. 1966-cı ildə SSRİ Ali Sovetinin deputatı seçilmişdi. Dost və doğmaları onu səhhətinə qarşı etinasızlıqda da qınayırdılar. O, yalnız gülümsəyirdi: "Mən polad kimiyəm". Ancaq birdən məlum oldu ki, aktyorun ürəyində problem var...

Serqo Zakariadze 1971-ci ilin 12 aprelində vəfat etdi. Gürcüstanın görkəmli insanların dəfn olunduğu Mtsminda qəbiristanlığında dəfn olundu. Heykəltəraş Merab Berdzenişvili hazırladığı qəbirüstü abidəsi isə əsil sənət əsəri kimi ziyarət olunur.

"Belə aktyoru unutmaq sadəcə, mümkün deyil. Biz onun rollarını heç vaxt unuda bilmərik. Onun təbii xarizması, güclü enerjisi, parlaq istedadı həmişə sənət yoluna gələnlər üçün örnekdir" deyə gürcü sənətşünasları deyirlər. Qurdcaani şəhərində də onun "Əsgər atası" filmine abidə qoyulub. Deyirlər ki, Qara dənizin sularında da "Serqo Zakariadze" gəmisi üzür.

Rusiya mətbuatından çevirdi
Təranə Məhərrəmov

yorlarından ki, rollarına qlobal yanaşır və xalqının məişətini, dəyərlərini yaxından öyrənirdi. Onun oynadığı rollarda əsil gürcü insanının xarakteri vardı.

Kinoda Serqo Zakariadze 1935-ci ildə "Axırıncı xaçpərəstlər" filmində debüt etdi. Tezliklə "Dariko" (Simono), "Vətən" (casus Sordion), "Dostluq" (Varden) filmlərindəki rollara çəkildi.

Zakariadzenin Siko Dolidzenin "Birinci gün, sonuncu gün" filmində oynadığı rol "Ən yaxşı kişi rolu üçün" Minskə keçirilən 3-cü Ümumittifaq Film Festivalında mükafat qazandı.

Zakaridze, "George Saakadze" filmində düşmən Şadiman rolunu oynadı: "Biz müsəlmanların zirvəsindəyik, təkbaşına nə edə bilərik? Bizə silahla saldırmadıqansa, salam göndərsəniz yaxşı olardı ... Biz burada döyüşürük ..."- deyə onun qəhrəmanı bildirirdi. Bu rol üçün Zakariadze SSRİ Dövlət mükafatına layiq görüldü.

Filmdə Zakariadzenin növbəti əhəmiyyətli işi, "Kutuzov" filmində Baqration rolu olub. Bu əsərdə yaradılmış obraz sərkərdənin düşüncələrinə, hissələrinə, görünüşünə və vətəndaşlığına qeyri-adi şəkildə oxşar idi.

BİR ƏSGƏRİN ATASI - BÜTÜN HƏYATIN ROLU

1963-cü ildə isə Serqo bütün həyatının rolunu oynadı. Zakariadze "Əsgər atası" filmində çəkilmək təklifi aldı.

Filmin rejissoru Rezo Çxeidzenin xatirəsindən: "Serqo Zakariadze əsas rol üçün yeganə namizəd idi, başqa aktyor axtarmaq lazım gəlmədi, Serqo Zakariadze dərhal seçildi. Bundan əvvəl onu mən səhnədə və digər filmlərdə görmüşdüm. Onun palitrasını bildirdim, teatrda bir sıra xarakterik rol oynamışdı. Xüsusilə o vaxt mənim "Dəniz yolu" filmimdə çəkilişdi. Georgi Maxaraşvili rolunda tipik bir gürcü, çox tipik yaşlı bir adamı görmək istəmişdim, amma güclü..."

ZAKARIADZENİN YARANMASI

Zakariadze karyerasına Ernst Toller, Lope de Vega, Karl Gutskov, Nikolay Poxodin, Yuri Oleşa və Uilyam Şekspirin əsərlərində oynadığı kiçik rollarla başladı. Gürcü yazıçıların əsərlərində gənc sənətkara daha əhəmiyyətli bir müvəffəqiyyət nəsih oldu. 1928-ci ildən Kote Mardjanışvili tərəfindən təşkil edilən, Kutaisi şəhərindəki 2-ci Dövlət Dram Teatrının səhnəsində çıxış etməyə başladı. 1956-cı ildə Zakariadze Rustaveli Teatrına qayıtdı.

Aktyorun həyatı həmişə maraqlı olub. Serqo özünəməxsus bir xarakter yaratmaq, milli unikal görünüşünü modelləşdirmək üçün böyük güc sərf edirdi. Və bu, onda yüz faiz alınırı.

Serqo Zakariadze, Kote Mardjanışvili və Sandro Ahmetelinin şagirdi və qeyd-şərtsiz, Gürcüstanın ən sevimli sənətçilərindən biri idi. Rejissorlar onun gürcü aktyorluğunu, incəliyini, baxışlarını və atletik fiqurunu sevirdilər.

Serqo Zakariadzenin yaradıcılığında fikirlərin, dərin zəkanın və cəsarətin həyata keçməsinə inanılmaz bir əzm var idi.

Zakariadze ustalıqla səhnə qəh-

yən məşhur teatr və kino aktyoru Serqo Zakariadzenin 110 illik yubileyidir.

Kinorejissor Çuxray onu "möcüzə və sənətimizin hədiyyəsi" adlandırır. Və bununla heç kəs mübahisə edə bilməz, çünki bu fikirlərə inanmaq üçün onu yalnız ekranda və ya səhnədə görmək kifayətdir. Bu aktyorun cazibəsi bütün sərhədləri pozmaqla, əsl zövqü kinoya gətirib.

STADİONDAN SƏHNƏYƏ

Serqo Aleksandroviç Zakariadzenin dünyaya gəldiyi şəhər haqqında ikili versiya var. Bir versiyaya görə, Zestafonidə (İmereti regionu), başqa bir versiyaya görə, Azərbaycanın paytaxtı Bakıda doğulub.

Serqo Zestafoni gimnaziyasını (indiki 1 nömrəli məktəb) bitirib. Məktəb illərində şəhərin futbol ko-